

Artsen moeten zich meer met klimaatdebat bemoeien

Hoofd- en podcastredactie

Diederik Samsom, Tweede Kamerlid voor de PvdA en oud-voorzitter van Greenpeace, vindt dat artsen zich meer dan nu in het debat over klimaatverandering zouden moeten mengen. Zij worden immers als eerste met meer en andere ziekten geconfronteerd.

Ter gelegenheid van deze klimaatspecial van het Tijdschrift interviewden wij Samsom voor onze podcast. Hij stamt uit een familie met veel artsen: vader en grootvader waren internist in Friesland en zijn zus is huisarts. Als politicus houdt hij zich intensief bezig met klimaat- en energiebeleid. Hij juicht het initiatief van het *Tijdschrift* om aandacht te besteden aan de gevolgen van een veranderend klimaat voor de gezondheid toe.

Klimaatop al mislukt? Volgens Samsom zijn de verwachtingen met betrekking tot de uitkomst van de klimaatop in Kopenhagen wel naar beneden bijgesteld maar is het nog te vroeg om van een mislukking te spreken. Een verdrag is een verdrag en uiteindelijk moeten afspraken in verdragen ook juridisch afdwingbaar worden. Maar ook al zou dat nu nog niet kunnen, dan nog kunnen de VS en China wel afspreken hoeveel CO₂-reductie ze wel reëel kunnen halen.

Klimaatbeleid versus energiebeleid Wetenschappers kunnen onderling van opvatting verschillen en dat geldt ook voor degenen die het klimaat onderzoeken. De opvatting van Kroonenberg (B1518) vertegenwoordigt in de ogen van Samsom een minderheidsstandpunt. Tegenover zijn opvatting staan die van duizenden anderen: 'Als politicus moet ik alle beschikbare bewijs wegen en er is toch aanzienlijk meer bewijs dat menselijk ingrijpen het klimaat beïnvloedt, dan dat dat niet zo is. Voor wat je moet doen, maakt het verschil in wetenschappelijke opvatting overigens niet veel uit. Er bestaat namelijk geen grote tegenstelling tussen klimaatbeheersing en energiebeperking. Energiebeperking is immers een onderdeel van klimaatbeheersing.' Indirect zijn we het zo toch wel eens.

Extra inspanning gezondheidszorg 'Als we vinden dat anderen hun best moeten doen, moeten wij onze zaakjes wel op orde hebben. Nederland wil 30% minder CO₂-uitstoot. Daarvoor heb ik een 10-puntenplan gemaakt waarin

het gaat over zaken als verhogen van gebruik van biomassa, verplichting aan huiseigenaren om hun woning te isoleren, maar ook stimulatie maatregelen voor directies van ziekenhuizen en verzorgingshuizen om hun gebouwen te isoleren en energie te besparen' (www.diederiksamsom.pvda.nl/nieuws/nieuws/2009/06/Tien+puntenplan+voor+klimaat.html). De investering in een gezonder klimaat in instellingen levert niet alleen veel geld op, 'het zorgt er ook voor dat toch al zieke mensen niet in een bedompte omgeving liggen of wonen en dat is beter voor hun gezondheid. De overheid moet en gaat daar honderden miljoenen voor reserveren om directies van instellingen en scholen over de streep te trekken.'

Volgens Samsom hoeven artsen op de werkvloer zich niet te bemoeien met energiezuinig werken. 'Dat is vooral de taak van de beheerders van ziekenhuizen en klinieken. Artsen moeten zich bezighouden met waar ze goed in zijn: zieke mensen beter maken. Artsen hebben wel een heel belangrijke rol bij het voorlichten van mensen over de gevolgen van klimaatverandering. Ziekten die in Europa verdwenen leken zoals malaria, komen mogelijk weer terug en dat heeft directe consequenties voor het werk van artsen. Het is ook prima dat bijvoorbeeld het Rode Kruis aandacht vraagt voor een stijging van het aantal rampen door klimaatverandering. Ze hebben dit onderwerp echt op de kaart gezet. Bij klimaatverandering denken politici eerst aan smeltende poolkappen en stijgende zeespiegel, maar oprukkende ziekten (malaria, dengue, infectie met West Nile-virus) en het toenemend aantal rampen komen wel steeds meer in de aandacht. Hoe minder je nu doet aan CO₂-reductie hoe meer geld je straks kwijt bent aan het bestrijden van de gevolgen.'

Samsom is optimistisch over de mogelijkheid iets te doen: 'Weliswaar is de klimaatverandering een langzaam proces, maar de effecten van CO₂-reductie zien we waarschijnlijk toch wel snel: we zien nu immers ook snel het effect van de stijging van CO₂.'

Citeer als: Ned Tijdschr Geneeskd. 2009;153:B512

[➤ Meer op www.ntvg.nl/opinie](http://www.ntvg.nl/opinie)